

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. P. S.**
bytem X

zast. advokátkou Mgr. Dobroslavou Pezlarovou
sídlem Havlíčkova 159, 394 03 Horní Cerekev

proti

žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2023, č. j. KUJI 18642/2023, sp. zn. ODSH 908/2022,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2023, č. j. KUJI 18642/2023, sp. zn. ODSH 908/2022 („napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy („prvostupňový orgán“), ze dne 7. 6. 2022, č. j. MMJ/OD/102569/2022-ChZ, sp. zn. SZ-MMJ/OD/21802/2017/38 („prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl dopustit tím, že jako provozovatel blíže specifikovaného motorového vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Neznámý řidič dne 3. 10. 2017 v čase 08:05 hodin na pozemní komunikaci křižovatky ulice M. 17 a ulice P. Š. v obci Jihlava nerespektoval § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu tím, že zastavil vozidlo a stál na křižovatce. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. V této věci správní orgány rozhodovaly podruhé. První rozhodnutí o přestupku bylo odvolacím správním orgánem zrušeno poté, kdy Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 21.4.2020, č. j. 33 A 48/2018-72, zrušil první rozhodnutí žalovaného (potvrzující první rozhodnutí o přestupku), a to z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí v části týkající se uložené pokuty, jež byla původně uložena ve výši 2 000 Kč. Soud se v uvedeném rozsudku zabýval rovněž námitkami žalobce, které se týkaly zákonnosti řízení o přestupku provozovatele, žalobcem tvrzené krajní nouzi, otázce zjištění místa přestupku, vymezení skutku a naplnění skutkové podstaty přestupku; v těchto ohledech neshledal, že by první rozhodnutí žalovaného bylo stiženo nezákonností.

II. Žaloba

3. Žalobce podal rozsáhlou žalobu, z níž vyplývají následující žalobní body (námitky):
4. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a rozhodnutí prvostupňového. Má za to, že správní orgány se nevypořádaly s veškerými jeho námitkami, které byly vzneseny v průběhu celého řízení, tedy např. s těmi, které vznesl na ústním jednání dne 26. 3. 2018. Správní orgány v napadeném rozhodnutí odkazovaly na rozsudek krajského soudu; ten se však nezabýval všemi žalobními body. Některé žalobní body zůstaly neodůvodněny.
5. Místo spáchání přestupku nebylo dle žalobce správně zjištěno. Nebylo správně a určité vymezeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Správní orgány si navíc protirečí v tom, zda byl přestupek spáchán v blízkosti křižovatky nebo v křižovatce. Ve výroku prvostupňového rozhodnutí je uvedeno, že vozidlo stálo v křižovatce, žalovaný ve svém odůvodnění uvádí, že stálo v blízkosti křižovatky, ve vzdálenosti kratší pěti metrů. Vzdálenost vozidla žalobce od hranice křižovatky nebyla v řízení postavena najisto. Tato vzdálenost nebyla na místě ověřena. Žalobce má za to, že jeho vozidlo nestálo v křižovatce, nestálo ani v blízkosti křižovatky kratší pěti metrů, žalobce polohu vozidla a hranice křižovatky v žalobě detailně popsal a přiložil snímek křižovatky z mapového portálu spolu se schématem křižovatky a popisem polohy jednotlivých vozidel (uvedené předložil i v předcházejícím správním řízení).
6. Křižovatka, kde mělo dojít ke spáchání přestupku, je podle žalobce ve tvaru „T“. Křižovatka ulic M. – P. Š. je zcela jednoznačně stykovou křižovatkou a tím křižovatkou tvaru „T“. Křižovatka není označena dopravními značkami, nelze tedy určit, který paprsek křižovatky tvoří vyústující komunikaci. Průběžnou komunikací procházející křižovatkou je

komunikace, která začíná na křižovatce ulic Fritzova – Plukovníka Švece, prochází jako jednosměrná ulicí Plukovníka Švece, před křižovatkou zatáčí vpravo do ulice Majakovského a končí na křižovatce s ulicí Fritzova. Komunikace v ulici Plukovníka Švece má šířku 5,5 m, za křižovatkou se v ulici Majakovského rozšiřuje na 8 m. Více než 90 % všech vozidel projíždějících křižovatkou projíždí po této komunikaci. Oproti tomu komunikace v dolní části Majakovského ulice má šířku jen 4,5 m a obsluhuje pouze jeden dvojdoměk a několik garáží, ke kterým je hlavní příjezd z druhé strany od ulice Nerudova. Tato komunikace s charakterem účelové komunikace má zdaleka nejmenší dopravní význam z komunikací vcházejících do křižovatky a jedná se tak zcela jednoznačně o vyúsťující komunikaci. Auto žalobce bylo odstavené na komunikaci v ulici Plukovníka Švece před hranicí křižovatky, tedy na protější straně vyúsťující komunikace, kde zákaz zastavit a stát pro řidiče neplatí.

7. Dále žalobce uvedl, že v čase 8:05 se nemohl stát žádný přestupek. Časem skutku je čas, kdy řidič uvede vozidlo do klidu, to je konkrétní čas, kdy je řidič přítomen a kdy koná (uvede vozidlo do klidu). To nezahrnuje dobu, po kterou je vozidlo odstavené v klidu a žádného řidiče už nemá. V čase 8:05 se nemohl stát žádný přestupek, který by spáchal nezjištěný řidič s vozidlem žalobce, protože v té době vozidlo žalobce žádného řidiče nemělo.
8. Ke spáchání přestupku podle žalobce dojít nemohlo, protože vozidlo na konec ulice Plukovníka Švece před křižovatkou s ulicí Majakovského odtlačil žalobce s pomocí dalšího účastníka silničního provozu poté, co při couvání z levého jízdního pruhu mezi dvě zaparkovaná vozidla před domem č. p. X došlo k zastavení motoru auta a motor se nepodařilo znovu nastartovat. Odtlačení vozidla bylo odstraněním překážky provozu na pozemní komunikaci. Na místě odstavení stálo vozidlo žalobce maximálně 15 minut. Nebylo překážkou provozu, neohrožovalo bezpečnost ani plynulost provozu. Žalobce odešel do domu č. p. X pro bateriový startovací zdroj. S jeho pomocí auto nastartoval a odvezl před dům č. p. X, kde vždy parkuje. Odtlačení vozidla nedošlo k přestupku, neboť řidičem není osoba, která tlačí nepojízdné vozidlo. Odtlačení vozidla bylo jednáním v krajní nouzi. Zájemem chráněným zákonem bylo odstranění překážky silničního provozu a zabezpečení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Žalobce postupoval v souladu s § 45 odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu, byl povinen překážku neprodleně odstranit. Správní orgán nenabídl žádnou jinou skutkovou verzi a ústní výpovědi ani písemná vyjádření žalobce žádným způsobem nerozporoval. Nedošlo k porušení § 26 odst. 3 zákona o silničním provozu. Vozidlo žalobce netvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, nemuselo tak být trojúhelníkem označeno. Správní orgány nesdělily, jakým jiným způsobem měl žalobce v situaci postupovat. Přitom místo na konci ulice Plukovníka Švece bylo jediným místem, na které bylo možné vozidlo žalobce bezpečně odtlačit.
9. Žalobce odstavení svého auta podrobně vysvětlil a zdůvodnil. Toto vysvětlení odpovídá pořízeným fotografiím na místě odstaveného auta a všem písemným i ústním vyjádřením žalobce od počátku správního řízení. Správní orgán skutkovou verzi prezentovanou žalobcem nikdy nezpochybňoval ani nepožadoval žádné důkazy nebo další vysvětlení. Je velmi neobvyklé, aby žalovaný jako odvolací orgán, který má posoudit zákonnost rozhodnutí správního orgánu, bez důkazů zpochybňoval po 5 letech výpovědi obviněného, aniž by k tomu měl jakýkoli důvod nebo důkaz, a aniž by to předtím učinil sám správní orgán.
10. Podle žalobce nebyly naplněny podmínky pro postih provozovatele vozidla, neboť správním orgánem nebyly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobce na výzvu stanovenou částku neuhradil, protože žádný přestupek spáchán nebyl. Zároveň

nemohl ani sdělit jméno řidiče, pokud vozidlo v době 8:05 až 8:09 žádného řidiče nemělo. Tím v žádném případě nedal konkludentně najevo, že protiprávní jednání řidiče jeho vozidla toleruje, nýbrž to že k žádnému protiprávnímu jednání nedošlo.

11. Dále nebyla prokázána společenská škodlivost činu považovaného za přestupek. Správní orgán v odůvodnění přestupku nehodnotil žádné konkrétní okolnosti údajného porušení ustanovení zákona, kterými by prokázal jeho společenskou škodlivost. Nehodnotil, zda vozidlo stálo na křižovatce nebo mimo křižovatku, na kterém paprsku křižovatky stálo a v jaké vzdálenosti od křižovatky, kterou ani nikdo nezměřil. Žalobce na základě dotazů dle zákona o informacích zjistil, že městská policie statutárního města Jihlava uložila za roky 2017 až 2019 celkem méně než 20 pokut za porušení ustanovení silničního zákona dle § 27 odst.1 písmeno d) zákona o silničním provozu ve výši většinou 100 Kč, a to pouze na jednom místě v ulici Plukovníka Švece před křižovatkou. Řidičům aut parkujících přímo v křižovatce nebo v blízkosti křižovatky v ulici Majakovského žádné pokuty uloženy nebyly. Od ledna 2020 až dosud na místě v ulici Plukovníka Švece před křižovatkou s komunikací v ulici Majakovského v Jihlavě strážníci městské policie již nikomu žádnou pokutu za porušení ustanovení silničního zákona dle § 27 odst.1 písmeno d) neuložili. Z toho je zřejmé, že kromě skutečnosti, že na místě před křižovatkou v ulici Plukovníka Švece zákaz neplatí, vzala městská policie v úvahu i to, že daná křižovatka není takovým místem, kde zastavit a stát je společensky škodlivým činem. V opačném případě by musela konat z úřední povinnosti.
12. Žalobce se dále vymezil proti minulému rozsudku zdejšího osudu. Má za to, že nouzové stání vozidla musí být podle § 26 odst. 3 zákona o silničním provozu označeno výstražným trojúhelníkem jen tehdy, pokud tvoří překážku silničního provozu, což vozidlo žalobce netvořilo.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný trvá na zákonnosti napadeného rozhodnutí. Krajský soud v Brně se při projednání předchozí žaloby v dané věci ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně i žalovaného ohledně viny žalobce. Správní orgány v dané věci v navazujícím řízení rozhodovaly v souladu s rozsudkem krajského soudu. Napadené rozhodnutí je věcně správné a zákonné. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

14. Žalobce ve své replice odkázal na závěry Ústavního soudu v nálezu ze dne 22. 5. 2019, sp.zn. Pl. ÚS 15/16, ve kterém je vyjádřeno, že neunesení důkazního břemene ze strany státu ve vztahu k některému znaku skutkové podstaty trestného činu nemůže být kompenzováno úvahou soudu. To stejné platí i pro správní přestupky a úvahy správních orgánů.
15. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku zrušil napadené rozhodnutí bez nařízení jednání podle § 76 odst.1 písm. a) soudního řádu správního pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Krajský soud do odůvodnění rozsudku uvedl, že se ztotožnil se závěry správních orgánů o vině žalobce za přestupek provozovatele vozidla. Přitom však vyjádřil, že správní orgány měly při právní kvalifikaci jednoznačně zdůvodnit, zda se neznámý pachatel dopustil přestupku tím, že neoprávněně zastavil a stál na křižovatce, nebo tím, že nebyl při nouzovém stání použit výstražný trojúhelník, což je odlišná povinnost řidiče vozidla.

16. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že správní orgány rozhodovaly v souladu se zrušujícím rozsudkem. Správní orgány neuvedly, jakým skutkem nezjištěný řidič porušil povinnosti řidiče nebo dopravní předpisy. Nehodnotily okolnosti případu, které jsou nutné k prokázání, že se stal přestupek, zejména situaci na křižovatce. K prokázání přestupku je nutné uvést druh křižovatky, tvar křižovatky, vyznačení hranic křižovatky, vyznačení polohy vozidla – na kterém paprsku křižovatky vozidlo stálo a v jaké vzdálenosti od hranice křižovatky. Žalovaný ani správní orgán vůbec nereagovaly na skutečnost, že se krajský soud v roce 2020 nezabýval všemi námitkami žalobce.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

17. Ve správním spise se nachází zejména oznámení o přestupku ze dne 20. 10. 2017, úřední záznam ze dne 20. 10. 2017, výzva Městské policie Jihlava ze dne 3. 10. 2017, fotografie z místa přestupku ze dne 3. 10. 2017, pořízené v čase od 8:07 hod do 8:08 hod. Dále výzva k úhradě určené částky ze dne 26. 10. 2017, výzva k podání vysvětlení ze dne 22. 11. 2017, písemné vysvětlení žalobce ze dne 11. 12. 2017, ve kterém žalobce sdělil, že dne 3. 10. 2017 v době od 8:05 do 8:09 žádný řidič auto neřídil. Auto bylo nouzově odstaveno kvůli poruše v ulici Plukovníka Švece v souvislé řadě parkujících vozidel podél chodníku. Žalobce není schopen sdělit údaje o řidiči vozidla, protože nezná čas, místo, ani předmět spáchání přestupku.
18. Ve věci přestupku provozovatele vozidla se konalo ústní jednání dne 26. 3. 2018. Z protokolu o ústním jednání plyne, že žalobce k věci uvedl, že mu není zřejmé, čeho se měl dopustit. Z oznámení o přestupku nevyplývá, zda auto mělo stát v křižovatce, nebo před či za křižovatkou. Není doloženo žádné schéma křižovatky s vyznačením hranic křižovatky a umístění vozidla. Vozidlo stálo na konci ulice Plukovníka Švece, před hranicí křižovatky. Vozidlo navíc na místě žádný řidič nezaparkoval. Žalobce jej na místo odtlačil s dalším řidičem, neboť se mu nedařilo nastartovat. Odstavil jej ke kraji chodníku tak, aby netvořilo překážku provozu. Později vozidlo pomocí startovacího zdroje nastartoval a odjel přeparkovat na obvyklé místo parkování.
19. Po konání ústního jednání bylo ve věci vydáno (první) rozhodnutí o přestupku a k odvolání žalobce první rozhodnutí žalovaného. To bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2020, č. j. 33 A 48/2018-72, a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Žalobce podal proti rozsudku zdejšího soudu kasační stížnost, která byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2021, č. j. 5 As 182/2020-30, a to z důvodu, že krajský soud žalobci vyhověl.
20. Po vrácení věci žalovaný zrušil první rozhodnutí o přestupku a správnímu orgánu prvního stupně uložil zabývat se otázkou právní kvalifikace přestupku a odůvodnění výše uložené pokuty. V řízení před správním orgánem prvního stupně žalobce požádal o konání ústního jednání, jeho žádost však byla zamítnuta. Žalobce podal písemné vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Prvostupňový orgán opětovně rozhodl o vině žalobce v rozhodnutí o přestupku, které bylo v návaznosti na odvolání podané žalobcem potvrzeno napadeným rozhodnutím.

VI. Jednání

21. Soud nařídil k požadavku žalobce ústní jednání, které se konalo dne 19.1.2024, za přítomnosti žalobce. Žalobce v podrobnostech odkázal na písemné vyhotovení žaloby a repliku k vyjádření žalovaného. Zdůraznil, že od počátku řízení konzistentně uváděl, že

vozidlo musel nouzově odtlačit, což od počátku nikdo nezpochybňoval (pochybnosti k naplnění nouzového stavu měl prvně vyjádřit až soud). Dále trval na tom, že vozidlo nebylo v křižovatce, nýbrž před křižovatkou. Žalobce se dosud nedozvěděl, ani prostřednictvím žádostí o informace, které místo bylo křižovatkou. Je přesvědčen o tom, že vozidlo nestálo na zakázaném místě. K tomu doplnil, že aktuálně je uvnitř křižovatkou zřízena parkovací zóna. Rovněž trval na tom, že policisté místo stání vozidla neuvedli správně, a že výrok o vině je nepravdivý (řidič tam nebyl, nemohl proto spáchat přestupek).

22. Soud rekapituloval vyjádření žalovaného a stručně shrnul průběh předcházejícího řízení. Žalobce k tomu doplnil, že v žalobě se vyjadřoval též k odůvodnění prvního rozsudku krajského soudu v této věci. Spisový materiál byl v rámci dokazování pro přehlednost doplněn výřezem leteckého snímku mapy místa (ze zdroje <https://mapy.cz>), v němž bylo na podkladě fotografií vozidla pořízených policií zvýrazněno přibližné místo vozidla žalobce v době spáchání přestupku. V závěrečném projevu žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Soud následně přerušil jednání a postupoval podle § 49 odst. 12 věta první s.ř.s.

VII. Posouzení věci krajským soudem

23. Při splnění podmínek řízení soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí v intencích § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).
24. Předně je nutno připomenout, že některé žalobní námitky byly (při nezměněném skutkovém a právním stavu) vyhodnoceny jako nedůvodné již pravomocným rozsudkem zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2020, č. j. 33 A 48/2018-72. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. [2 Afs 80/2008-67](#), č. [1744/2009 Sb.NSS](#), platí, že „*právní názor vyslovený krajským soudem ve zrušujícím rozhodnutí je závazný pro správní orgán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Pokud krajský soud ve zrušujícím rozsudku některou žalobní námitku neshledal důvodnou, znamená to pro správní orgán, že posouzení této otázky není povinen měnit, vyjma případů, kdy dojde ke změně skutkového či právního stavu, která změnu právního hodnocení odůvodňuje.*“ To však dle citované judikatury Nejvyššího správního soudu neznámá, že by se nemohl žalobce bránit stejnými námitkami proti napadenému rozhodnutí. V opačném případě by bylo zamezeno přezkumu zákonnosti závěrů krajského soudu, dle kterých jsou námitky žalobce nedůvodné, neboť kasační stížnost pouze proti odůvodnění rozhodnutí soudu není přípustná (viz ostatně i postup v této věci). Soud proto vypořádá všechny námitky žalobce, a to při aplikaci následující právní úpravy.
25. Dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „(p)rovozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“
26. Dle § 125f zákona o silničním provozu se „(p)rovozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“
27. Dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu „(ř)idič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatkou a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyústující pozemní komunikace.“
28. Dle § 2 písm. w) a x) zákona o silničním provozu je křižovatkou místo, v němž se protínají nebo spojují pozemní komunikace. Hranici křižovatkou tvoří kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovátku začíná zakřivení okraje vozovky.

VII. a) K námitce nepřezkoumatelnosti

29. Nepřezkoumatelnost je považována za závažnou vadu rozhodnutí ve věci samé, ke které je v rámci soudního přezkumu přihlíženo i z úřední povinnosti. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflktují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005–44). Povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit však nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13).
30. S odkazem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutno uvést, že řízení před správními orgány v prvním a druhém stupni představuje jeden celek. Jako celek se proto pojímají i rozhodnutí vydaná v obou fázích řízení. Námitky žalobce proti rozhodnutí o přestupku, která vydání napadeného rozhodnutí předcházejí, lze přezkoumat tehdy, pokud se nestaly v důsledku vydání napadeného rozhodnutí bezpředmětnými (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47, nebo ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40). Pokud tedy žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí o přestupku, je dostačující, pokud obě rozhodnutí jako celek přezkoumatelně vypořádávají námitky žalobce.
31. Ze správních rozhodnutí plyne, na podkladě jakých důkazů správní orgány dospěly ke zjištěnému skutkovému stavu a na základě jakých úvah dospěly ke svému rozhodnutí. Rovněž skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně, zcela zásadní pro zjištěný skutkový stav byly fotografie z místa spáchání přestupku. Správní orgány ve svých rozhodnutích reagovaly na argumentaci žalobce sdělovanou v rámci správního řízení v roce 2018 i na obsah jeho vyjádření k podkladům pro rozhodnutí ze dne 25. 5. 2022. Soud má za to, že prismatem shora uvedených kritérií rozhodnutí správních orgánů o přestupku netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.
32. Pokud jde o tvrzení žalobce, že správní orgány neměly vypořádat námitky žalobce pouze s poukazem na to, že byly shledány jako nedůvodné rozsudkem krajského soudu v Brně, takové tvrzení není pravdivé. Žalovaný se zabýval naplněním podmínky učinění nezbytných kroků ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, určením místa spáchání přestupku i tvarem křižovatky.

VII. b) K místu a času spáchání přestupku

33. Velká část žalobní argumentace směřuje proti tomu, jak bylo zjištěno a vymezeno místo spáchání přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Přitom místo spáchání přestupku je zachyceno zcela zřetelně a objektivně ve správním spise. Konkrétně plyne z fotografií z místa přestupku na č. l. 4 a 5 správního spisu a jakož i z žalobcem doloženého snímku křižovatky z mapového portálu, na jednání před soudem doplněného výřezem leteckého snímku téhož místa ze širšího pohledu (z portálu mapy.cz, ručně zažluceno přibližné místo vozidla žalobce).

Snímek doložený soudem

Snímek doložený žalobcem

34. Žalovaný i žalobce se dle soudu zhruba shodují na poloze, kde se vozidlo žalobce v okamžik spáchání přestupku nacházelo. Vozidlo se nacházelo na pozici vozidel 1 a 2 dle snímku mapy doložené žalobcem, to že vozidlo stálo na pozici vozidla 1 uvádí i sám žalobce v žalobě. Toto místo odpovídá místu specifikovaném ve výroku rozhodnutí o přestupku. Žalobce pouze v žalobě nesprávně interpretuje povahu tohoto místa, které považuje za místo, na které se zákaz zastavení vozidla nevztahoval (k tomu viz dále).
35. Jak uvedl žalobce, prvostupňové rozhodnutí ve výroku i v odůvodnění hovoří o stání vozidla přímo v křižovatce. Zatímco napadené rozhodnutí ve svém odůvodnění hovoří o stání vozidla v blízkosti křižovatky. Vozidlo žalobce stálo v křižovatce, a to z následujících důvodů:
36. Předně nelze souhlasit s tím, jak žalobce vyznačil v jím doloženém snímku prostor křižovatky. Prostor, kde se vozidlo nacházelo, je křižovatkou ve smyslu § 2 písm. w) a x) zákona o silničním provozu. Hranice křižovatky tvoří kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovátku začíná zakřivení vozovky, tedy v místě mezi vozidly 3 a 9 dle snímku křižovatky (na této hranici se soud s žalobcem shoduje). Při příjezdu z jednosměrné ulice Plukovníka Švece je však hranice křižovatky komice k ose vozovky vedoucí od místa cca mezi vozidly 1 a 12 kolmo ke svislé dopravní značce B2, zákaz vjezdu všech vozidel. Právě v tomto místě totiž pro křižovátku začíná zakřivení vozovky. Pro úplnost lze doplnit, že poslední hranice křižovatky je kolmice k ose vozovky ulice Majakovského cca v místě, kde se na snímku mapy doložené žalobcem nachází červený popis „4,5 m“ u vozidla 7. Prostor křižovatky je tedy podstatně větší, než jak ho vymezil žalobce. Žalobce do snímku zaznačil pouze jednu ze tří hranic křižovatky. Křižovatka má však tři paprsky, hranici křižovatky je třeba určit ze všech tří stran.
37. Vymezením místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí a tím, že se nejednalo výjimku ze zákazu stání v křižovatce tvaru „T“, se zabýval zdejší soud již v rozsudku ze dne 21. 4. 2020, č. j. 33 A 48/2018-72. A s přijatým závěrem se soud zcela ztotožňuje. Nelze libovolně, např. dle frekvence pozemní komunikace argumentovat, která pozemní komunikace je vyústující a kde proto neplatí zákaz stání v křižovatce. Je nutno vycházet z tvaru

křižovatky. V křižovatce tvaru „T“ neplatí zákaz stání na protější straně vyúsťující pozemní komunikace. V řešené věci je „průběžnou“ pozemní komunikací ulice Plukovníka Švece, která za křižovatkou rovně pokračuje dále a mění se na ulici Majakovského. Vyúsťující pozemní komunikací je ta část ulice Majakovského, která za křižovatkou nepokračuje dále rovně, nýbrž vyúsťuje do průběžné pozemní komunikace. Vozidlo žalobce v křižovatce stálo na straně vyúsťující pozemní komunikace, nikoliv na protější straně.

38. Nepřesnost v odůvodnění žalovaného, který uvádí, že ke spáchání přestupku mělo dojít v blízkosti křižovatky, nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Podstatné je, že místo spáchání přestupku je správně a dostatečně přesně uvedeno ve výroku prvostupňového rozhodnutí, které bylo napadeným rozhodnutím potvrzeno. Není pravda, že by bylo vymezeno nesprávně, jak namítá žalobce. Ve výroku je místo spáchání přestupku uvedeno následovně: „křižovatka ulic Majakovského č.p. 17 a Plukovníka Švece v obci Jihlava“. Takové vymezení místa spáchání přestupku odpovídá skutkovému stavu plynoucímu ze spisové dokumentace a je i dostatečně konkrétní. Odpovídá proto požadavkům plynoucím z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2019, č. j. 5 As 396/2018-33. Z výroku plyne, že vozidlo stálo v křižovatce. Vymezení místa pomocí blízkosti k domu nacházejícím se na adrese Majakovského č.p. 17 je nutno vnímat jako upřesnění místa, kde v křižovatce se vozidlo žalobce nacházelo.
39. Čas spáchání přestupku, je rovněž uveden ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Skutečnost, že se v čase 8:05 hodin na místě spáchání přestupku nikdo nenacházel, neznamená, že nemohlo dojít ke spáchání přestupku provozovatele vozidla. Nemožnost identifikace řidiče na místě spáchání přestupku pro jeho nepřítomnost je naopak nutná pro postih provozovatele vozidla za přestupek dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jakožto deliktu subsidiárního. Mimo jiné právě situace, kdy identifikaci řidiče v případě neoprávněného zastavení nebo stání brání jeho nepřítomnost, byla důvodem, pro který zákonodárce přistoupil ke stanovení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla (srov. bod. 79 nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16).
40. V čase 8:05 hodin trvalo jednání řidiče vykazující znaky přestupku porušením § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu i přes to, že se na místě v danou dobu žádný řidič nenacházel. Tohoto přestupku se dopustí řidič, který poruší zákaz zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („zákon o odpovědnosti za přestupky“) v § 8 definuje, jaký přestupek je trvajícím přestupkem. Žalobce v žalobě sám definuje, co zákon rozumí pod slovesem „stát“, přičemž ze zákona i z podstaty věci plyne, že jde o jednání trvajícím po určitou dobu a to i po dobu, kdy řidič není přítomný na místě spáchání přestupku.

VII. c) Ke skutkové verzi prezentované žalobcem

41. Žalobce svou argumentací usiluje o zpochybnění toho, že došlo ke spáchání přestupku řidiče vozidla, z čehož dovozuje, že nemohlo dojít ani ke spáchání přestupku provozovatele vozidla. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35, však plyne, že „pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) citovaného zákona postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.“ Správní orgány nejsou v řízení o přestupku provozovatele vozidla zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla.

42. Odpovědnost řidiče a provozovatele vozidla jsou sice provázány, ale nelze je vzájemně zaměňovat či směšovat, což se týká posuzování jak formální, tak materiální stránky přestupku. Pro uplatnění odpovědnosti provozovatele vozidla správní orgán musí spolehlivě prokázat toliko porušení pravidel silničního provozu (naplnění skutkové podstaty), aniž by se musel zabývat zaviněním či jinými okolnostmi, které by zkoumal v řízení vedeném s řidičem vozidla, uvedené platí i pro okolnosti vylučující odpovědnost za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46). Postačuje tedy, pokud správní orgány prokážou, že došlo k jednání řidiče, které vykazovalo znaky přestupku. Tomuto správní orgány dostály.
43. Skutková verze prezentovaná žalobcem sice nabízí vhled do motivace řidiče pro zastavení vozidla na daném místě. Nicméně nevylučuje naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu z důvodu nerespektování § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu tím, že řidič vozidla zastavil vozidlo a stál na křižovatce. Tato podmínka pro postih provozovatele vozidla za spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tedy byla naplněna, a to i v souladu se závěry již jednou odkazovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, kterým argumentuje žalobce.
44. Argumentace žalobce, že vozidlo odtlačil na dané místo, vozidlo proto nemělo řidiče, který by vozidlo uvedl do klidu, a proto nemohlo dojít ke spáchání přestupku, navíc není správná. Logikou žalobce by byli řidiči vozidel oprávněni parkovat svá vozidla libovolně v případě, že by je na místo dotlačili vlastní silou, s čímž logicky nelze souhlasit. I vozidlo poháněné vlastní silou muselo být řízeno a muselo být uvedeno do klidu, jinak by nebylo možné jej přistavit k chodníku tam, kde stojící vozidlo policisté zdokumentovali.
45. K námitce žalobce, že jeho vozidlo nemuselo být označeno, neboť nebylo překážkou provozu na pozemních komunikacích, lze odkázat již na shora uvedené. Vozidlo žalobce stálo v křižovatce, tedy na místě, kde řidič nesmí zastavit a stát. Nutnou podmínkou takového protiprávního stavu bylo jednání řidiče vozidla vykazující znaky přestupku. Podmínky pro postih provozovatele vozidla za přestupek tak byly naplněny.
46. Zdejší soud navíc již ve zrušujícím rozsudku ze dne 21. 4. 2020, č. j. 33 A 48/2018-72, uvedl, že žalobcem prezentovaná skutková verze nenaplnňuje zákonné podmínky pro uplatnění institutu krajní nouze dle § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by svým jednáním odvracel nebezpečí přímé hrozící zájmu chráněnému zákonem a na tomto závěru soud trvá i nadále.

VII. d) K ostatním žalobním námitkám

47. Výrok prvostupňového rozhodnutí odpovídá náležitostem dle § 93 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, včetně popisu skutku s označením místa, času a způsobu spáchání. Konkrétním činem, který je žalobci dáván za vinu, je nezajištění toho, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené zákonem o silničním provozu. Ve výroku nebylo nutné uvést, jaký byl tvar a druh křižovatky, na které se vozidlo žalobce nacházelo, ani další detaily, které žalobce v žalobě požaduje. Postačuje, že místo spáchání přestupku bylo ve výroku dostatečně konkrétně vymezeno.
48. K naplnění podmínky učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 21. 4. 2020,

č. j. 33 A 48/2018-72. Postup prvostupňového orgánu vyhodnotil jako souladný se zákonem a soud se s těmito závěry ztotožňuje i nadále. Přestupkové jednání bylo ve výzvě řidiči dostatečně vymezeno. Žalobci nic nebránilo v tom, aby již ve svém vyjádření ze dne 11. 12. 2017 jím prezentovaný skutkový stav vysvětlil. Žalobce však sdělil, že není schopen řidiče vozidla identifikovat. Prvostupňový orgán tak již neměl žádné indicie pro zjištění totožnosti řidiče vozidla.

49. Přisvědčit nelze ani námitce žalobce, že přestupkové jednání není společensky škodlivé. Správní orgány se společenskou škodlivostí zabývaly. Žalovaný mimo jiné uvedl, že stáním vozidla žalobce v křižovatce byly v křižovatce ztíženy rozhledové poměry ostatních účastníků silničního provozu a tím byla ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu, což mělo za následek reálné nebezpečí pro zdraví, život a majetek ostatních účastníků silničního provozu. K tomu lze doplnit, že naplněním formálních znaků přestupku dochází v běžně se vyskytujících případech k současnemu naplnění jeho materiálního znaku. V řešené věci se navíc jedná o přestupek provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
50. Zdejší soud již ve zrušujícím rozsudku konstatoval, že společenská škodlivost přestupku je typového charakteru a spočívá zásadně již v tom, že provozovatel vozidla nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Z toho důvodu obecně nelze v tomto směru klást na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů zvýšené požadavky. Po zrušení rozhodnutí v předchozím soudním řízení navíc byla uložena pokuta na samé spodní hranici stanovené zákonem.
51. Pro řešenou věc a pro určení společenské škodlivosti jednání žalobce není relevantní, jak postupují strážníci vůči jiným vozidlům stojícím před křižovatkou nebo v křižovatce, event. jaký je jejich názor na to, kde začíná křižovatka. Relevantní proto není tvrzení žalobce, že městská policie v daném místě upustila od postihu řidičů aut parkujících na uvedeném místě. Podstatné není ani aktuální využití křižovatky (vymezení parkovacích míst v jejím středu), na něž poukazoval žalobce u jednání. V tomto směru proto nebylo nutné dokazování doplňovat. Předmětem řízení byl pouze přestupek spáchaný žalobcem v postavení provozovatele vozidla.

VIII. Závěr a náklady řízení

52. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné. Neshledal ani jiné vady, k nimž by musel případně přihlédnout z úřední povinnosti, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
53. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel,

jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. ledna 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně